Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

16. července 2026*

„Řízení o předběžné otázce – Platební služby na vnitřním trhu – Směrnice (EU) 2015/2366 – Článek 4 bod 3 – Pojem ‚platební služba‘ – Článek 4 bod 24 – Pojem ‚úhrada‘ – Transakce zprostředkovatelského subjektu provedená na základě trojstranné smlouvy, která spočívá v úschově peněžních prostředků zákazníka na bankovním účtu tohoto zprostředkovatelského subjektu a jejich převodu na zhotovitele po souhlasu zákazníka – Kvalifikace dané transakce – Neexistence ‚platební služby‘ “

Ve věci C-51/25,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací soud pro správní spory v hospodářské oblasti, Nizozemsko) ze dne 28. ledna 2025, došlým Soudnímu dvoru dne 28. ledna 2025, v řízení

Betaal Garant Nederland CV

proti

De Nederlandsche Bank NV,

za účasti:

Vereniging Eigen Huis

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení: F. Biltgen, předseda senátu, T. von Danwitz, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce prvního senátu, A. Kumin, S. Gervasoni a M. Bošnjak (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

za soudní kancelář: A. Lamote, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. prosince 2025,

* Jednací jazyk: nizozemština.

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za De Nederlandsche Bank NV: G. Dictus a A. Muhammad, advocaten,

– za nizozemskou vládu: J. Langer a C. S. Schillemans, jako zmocněnci,

– za českou vládu: J. Očková, M. Smolek a J. Vláčil, jako zmocněnci,

– za italskou vládu: S. Fiorentino, jako zmocněnec, ve spolupráci s: E. Cicatelli, procuratore dello Stato, a G. Iappelli, avvocato dello Stato,

– za norskou vládu: J. Høvik, E. Rikheim a P. A. Tønnessen, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi: G. Goddin a P. Vanden Heede, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 26. února 2026,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 bodu 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, o změně směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a o zrušení směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. 2015, L 337, s. 35, oprava Úř. věst. 2018, L 102, s. 97) ve spojení s bodem 3 písm. c) její přílohy I.

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Betaal Garant Nederland CV (dále jen „společnost Betaal Garant“), komanditní společností založenou podle nizozemského práva, která poskytuje záruky a zajištění soukromým osobám v rámci projektů výstavby nemovitostí, a De Nederlandsche Bank NV, nizozemskou centrální bankou (dále jen „DNB“), jenž vyvstal v souvislosti s příkazem, s nímž bylo spojeno uložení penále společnosti Betaal Garant za porušení vnitrostátních právních předpisů přijatých k provedení směrnice 2015/2366, a konkrétně za to, že bez povolení vykonávala činnost poskytovatele platebních služeb.

Právní rámec

Unijní právo

3 V bodech 6 a 24 odůvodnění směrnice 2015/2366 je uvedeno:

„(6) Je třeba přijmout nová pravidla, která zaplní mezery v právních předpisech a zároveň zaručí jejich větší srozumitelnost a jednotné uplatňování právního rámce v celé [Evropské u]nii. Měly by být zaručeny rovné podmínky pro provozování činnosti jak stávajících, tak i nových hráčů na trhu, aby tržní podíl nových způsobů platby vzrostl a zároveň byla při použití těchto platebních služeb v celé Unii zaručena vysoká úroveň ochrany spotřebitele.

Tím by měl být zefektivněn celý platební systém a zajištěn větší výběr a větší transparentnost platebních služeb, přičemž by zároveň měla být posílena důvěra spotřebitelů v harmonizovaný trh plateb.

[…]

(24) Je nezbytné vymezit kategorie poskytovatelů platebních služeb, kteří jsou oprávněni poskytovat platební služby v celé Unii, tedy úvěrové instituce, které přijímají vklady od uživatelů, jež mohou být použity k financování platebních transakcí, a které by měly i nadále podléhat obezřetnostním požadavkům stanoveným směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU [ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. 2013, L 176, s. 338)], instituce elektronických peněz, které vydávají elektronické peníze, které mohou být použity k financování platebních transakcí, a které by měly i nadále podléhat obezřetnostním požadavkům stanoveným směrnicí [Evropského parlamentu a Rady] 2009/110/ES [ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. 2009, L 267, s. 7)], platební instituce a poštovní žirové instituce, které mají oprávnění podle vnitrostátního práva. Uplatňování tohoto právního rámce by mělo být omezeno na poskytovatele služeb, kteří poskytují platební služby jakožto pravidelnou činnost při výkonu povolání nebo podnikatelské činnosti podle této směrnice.“

4 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět“, v odstavci 1 stanoví:

„Tato směrnice stanoví pravidla, podle nichž členské státy rozlišují tyto kategorie poskytovatelů platebních služeb:

a) úvěrové instituce ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 [ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. 2013, L 176, s. 1)] […]

b) instituce elektronických peněz ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice [2009/110] […]

c) poštovní žirové instituce […]

d) platební instituce;

[…]“

5 Článek 4 směrnice 2015/2366, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

3) ‚platební službou‘ jedna nebo více podnikatelských činností uvedených v příloze I;

4) ‚platební institucí' právnická osoba, jíž bylo v souladu s článkem 11 uděleno povolení poskytovat a provádět platební služby v celé Unii;

5) ‚platební transakcí' úkon uložení, převodu nebo výběru peněžních prostředků, ať už z podnětu plátce nebo jeho jménem, nebo z podnětu příjemce, bez ohledu na jakékoli související povinnosti mezi plátcem a příjemcem;

[…]

8) ‚plátcem' fyzická nebo právnická osoba, která je majitelem platebního účtu a umožní platební příkaz z tohoto platebního účtu, nebo v případě neexistence platebního účtu plátce fyzická nebo právnická osoba, která zadá platební příkaz;

9) ‚příjemcem' fyzická nebo právnická osoba, která je zamýšleným příjemcem peněžních prostředků, jež jsou předmětem platební transakce;

[…]

11) ‚poskytovatelem platebních služeb' subjekt uvedený v čl. 1 odst. 1 nebo fyzická či právnická osoba požívající výjimky podle článků 32 nebo 33;

[…]

13) ‚platebním příkazem' jakýkoli pokyn vydaný plátcem nebo příjemcem jejich poskytovateli platebních služeb, jímž žádá o provedení platební transakce;

[…]

20) ‚spotřebitelem' fyzická osoba, která na základě smluv o platebních službách, na něž se vztahuje tato směrnice, jedná za účelem, který nespadá do její obchodní, podnikatelské nebo profesní činnosti;

[…]

22) ‚poukazováním peněz' platební služba, při které dochází k přijetí peněžních prostředků od plátce, bez vytvoření jakéhokoliv platebního účtu na jméno plátce nebo příjemce, výhradně za účelem převodu příslušné částky příjemci nebo jinému poskytovateli platebních služeb jednajícímu jménem příjemce nebo při níž dochází k přijetí těchto peněžních prostředků jménem příjemce a jejich zpřístupnění příjemci;

[…]

24) ‚úhradou' platební služba za účelem připsání částky na platební účet příjemce prostřednictvím platební transakce nebo řady platebních transakcí z platebního účtu plátce provedených na základě pokynů plátce poskytovatelem platebních služeb, u něhož má plátce veden platební účet;

[…]"

6 V příloze I této směrnice je uvedeno:

„Platební služby

(podle čl. 4 bodu 3)

[…]

3. Provádění platebních transakcí, včetně převodu peněžních prostředků, na platebním účtu vedeném u poskytovatele platebních služeb uživatele nebo u jiného poskytovatele platebních služeb:
   a) provádění inkasa, včetně jednorázového inkasa;
   b) provádění platebních transakcí prostřednictvím platební karty nebo podobného prostředku;
   c) provádění úhrad, včetně trvalých příkazů.

[…]

6. Poukazování peněz.

[…]“

Nizozemské právo

Nizozemský občanský zákoník

7 Článek 767 knihy 7 Burgerlijk Wetboek (nizozemský občanský zákoník) stanoví:

„Stavebník může být povinen uhradit jen ty platby, které odpovídají alespoň přibližně pokroku ve výstavbě nebo hodnotě majetku, který na něj byl převeden; k zajištění plnění jeho povinností však může být dohodnuto, že stavebník složí u notáře částku, která nesmí přesáhnout 10 % ceny díla, nebo poskytne v této výši náhradní zajištění. Částka uhrazená nad rámec této částky představuje neoprávněnou platbu.“

Zákon o finančním dohledu

8 Směrnice 2015/2366 byla do nizozemského práva provedena prostřednictvím Wet op het financieel toezicht (zákon o finančním dohledu) ze dne 28. září 2006 (Stb. 2007, č. 475) ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „zákon o finančním dohledu“).

9 Podle článku 1:1 tohoto zákona je poskytovatelem platebních služeb osoba, jejíž podnikatelská činnost spočívá v poskytování platebních služeb, které jsou tvořeny jakoukoli podnikatelskou činností uvedenou v příloze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (Úř. věst. 2007, L 319, s. 1). Vzhledem k tomu, že směrnice 2007/64 byla zrušena směrnicí 2015/2366, předkládající soud podotýká, že definice obsažené v článku 1:1 uvedeného zákona odpovídají definicím uvedeným v článku 4 směrnice 2015/2366.

10 Článek 2:3a odst. 1 tohoto zákona stanoví:

„Žádná osoba se sídlem v Nizozemsku nesmí vykonávat podnikatelskou činnost jako poskytovatel platebních služeb, aniž získala za tímto účelem povolení [DNB].“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

11 Společnost Betaal Garant je poradenská společnost, která soukromým osobám poskytuje zajištění a záruky u stavebních a developerských projektů. V této souvislosti jim nabízí mimo jiné produkty s názvy *Afbouwgarantie* (záruka dokončení stavby) a *Zekerheidsstelling* (zajištění). Z formulace předběžné otázky a odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že se tato žádost týká pouze zajištění.

12 Stichting BGN Zekerheidsstelling je nadace (dále jen „nadace Betaal Garant“) propojená se společností Betaal Garant.

13 Společnost Betaal Garant nabízí stranám smlouvy o dílo zajištění na základě smlouvy, kterou uzavírá se zákazníkem a zhotovitelem. Účelem tohoto zajištění je krytí rizika neplnění závazků ze strany zákazníka, které nese zhotovitel, jemuž byla zadána výstavba obydlí nebo jiné budovy. Zhotovitelé jsou totiž vystaveni tomuto riziku proto, že zákazník je podle nizozemského práva oprávněn uhradit cenu za dílo v několika splátkách a poslední splátku musí zpravidla zaplatit až po převzetí obytné nemovitosti. Za účelem pokrytí tohoto rizika mohou zhotovitelé požadovat, aby zákazníci složili částku poslední platby u notáře nebo poskytli náhradní zajištění. Tímto zajištěním má být zaručeno, že zhotoviteli bude tato poslední částka zaplacena.

14 Podle všeobecných podmínek upravujících zajištění, které jsou smluvními ujednáními vypracovanými společností Betaal Garant a popsány v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, uhradí zákazník z titulu zajištění nadaci Betaal Garant v okamžiku zaplacení první splátky z ceny stavby, kterou je povinen zaplatit zhotoviteli, určitou částku vypočtenou z této splátky. Výše zajištění činí zpravidla 6 % z ceny stavby.

15 Je-li smlouva o dílo splněna ke spokojenosti zhotovitele a zákazníka a tato skutečnost je písemně oznámena společnosti Betaal Garant, částka zajištění je ve lhůtě pěti pracovních dní vyplacena zhotoviteli. Tato částka je převedena z platebního účtu nadace Betaal Garant na účet zhotovitele.

16 Poplatek související s poskytnutím takového zajištění činí standardně 4 % z částky zajištění, nejméně však 300 eur, u zákazníka a 2,5 % z této částky, nejméně však 200 eur, u zhotovitele. Poplatek účtuje zákazníkovi společnost Betaal Garant. Poplatek hrazený zhotovitelem je odečten při výplatě částky zajištění zhotoviteli. V případě úpadku zhotovitele uhradí společnost Betaal Garant tuto částku podnikateli, který je jeho právním nástupcem.

17 DNB prověřovala na návrh Vereniging Eigen Huis, zda záruka dokončení stavby a zajištění, které poskytuje společnost Betaal Garant, nejsou v rozporu se zákonem o finančním dohledu.

18 Rozhodnutím ze dne 8. prosince 2020 vydala DNB vůči společnosti Betaal Garant příkaz, s nímž bylo spojeno uložení penále, s odůvodněním, že nabízením zajištění porušuje tato společnost zákaz vykonávat bez povolení podnikatelskou činnost poskytovatele platebních služeb, který vyplývá z čl. 2:3a odst. 1 zákona o finančním dohledu.

19 Podle tohoto příkazu měla společnost Betaal Garant do čtyř týdnů od jeho oznámení mimo jiné ukončit toto porušování, a to tím, že přestane nabízet produkt zajištění a převede, změní nebo ukončí platné smlouvy. Za všechna zjištěná porušování činilo penále 10 000 eur za každý týden, za nějž společnost Betaal Garant po uplynutí ochranné lhůty nevyhoví příkazu v plném rozsahu. Maximální výše penále činila 50 000 eur.

20 Společnost Betaal Garant podala proti tomuto příkazu odpor, který však DNB rozhodnutím ze dne 6. října 2021 prohlásila za neopodstatněný. Tato společnost poté podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k rechtbank Rotterdam (Soud prvního stupně v Rotterdamu, Nizozemsko).

21 DNB konstatovala, že ochranná lhůta uplynula, aniž společnost Betaal Garant splnila povinnosti plynoucí z příkazu, a proto jí rozhodnutím ze dne 31. ledna 2022 uložila povinnost uhradit dotyčné penále.

22 Společnost Betaal Garant podala proti tomuto rozhodnutí odpor. Tento odpor postoupila DNB rechtbank Rotterdam (Soud prvního stupně v Rotterdamu) jako žalobu.

23 Uvedený soud žalobu společnosti Betaal Garant podanou proti rozhodnutí ze dne 6. října 2021 zamítl jako neopodstatněnou a její žalobu proti rozhodnutí ze dne 31. ledna 2022 odmítl jako nepřípustnou. Rozhodl, že DNB správně konstatovala, že společnost Betaal Garant musí mít pro nabízení produktů „záruka dokončení stavby“ a „zajištění“ povolení, a jelikož toto povolení neměla, jednala v rozporu se zákonem o finančním dohledu.

24 Společnost Betaal Garant poté podala odvolání ke College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací soud pro správní spory v hospodářské oblasti, Nizozemsko), který je předkládajícím soudem.

25 Předkládající soud si klade otázku ohledně opodstatněnosti stanoviska DNB. Má totiž za to, že provedením úhrady částky, která odpovídá zajištění, zadá zákazník jakožto „plátce“ ve smyslu čl. 4 bodu 8 směrnice 2015/2366 bance jakožto poskytovateli platebních služeb ve smyslu čl. 4 bodu 11 uvedené směrnice platební příkaz ve smyslu jejího čl. 4 bodu 13, aby z jeho platebního účtu ve smyslu čl. 4 bodu 12 této směrnice uhradila peněžní prostředky na platební účet nadace Betaal Garant. Tato nadace proto musí být kvalifikována jako „příjemce“ ve smyslu čl. 4 bodu 9 směrnice 2015/2366. Podle uvedeného soudu platební transakci ve smyslu bodu 3 přílohy I provádí, a proto platební službu poskytuje, banka zákazníka. Stejně tak má uvedený soud za to, že u transakce spočívající v převodu peněžních prostředků z účtu nadace Betaal Garant na účet zhotovitele provádí platební transakci, a poskytuje tedy platební službu, banka této nadace, přičemž „plátcem“ je uvedená nadace a „příjemcem“ zhotovitel.

26 DNB naproti tomu tvrdí, že přijetí peněžních prostředků zákazníka na platební účet nadace Betaal Garant a jejich následný převod z tohoto účtu na účet zhotovitele představují jedinou platební transakci, kterou provádí společnost Betaal Garant. V tomto rámci provádí úhradu peněžních prostředků zákazníka zhotoviteli, takže platební službu ve smyslu čl. 4 bodu 3 směrnice 2015/2366 ve spojení s bodem 3 přílohy I této směrnice poskytuje, tato společnost jakožto zprostředkovatel.

27 Předkládající soud však odkazuje na odpověď Evropské komise zveřejněnou dne 18. března 2022 na otázku 2020/5216, která je součástí obezřetnostních pravidel uplatňovaných Evropským orgánem pro bankovnictví. Podle této odpovědi se přijímání a převody peněžních prostředků považují za platební službu ve smyslu čl. 4 bodu 3 směrnice 2015/2366 ve spojení s její přílohou I.

V tomto ohledu je Komise toho názoru, že se může jednat o „poukazování peněz“ ve smyslu čl. 4 bodu 22 uvedené směrnice ve spojení s bodem 6 její přílohy I nebo o provádění platebních transakcí, které je uvedeno v bodě 3 přílohy I této směrnice. Předkládající soud podotýká, že by tato odpověď mohla podpořit stanovisko zastávané DNB.

28 Za těchto okolností se College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací soud pro správní spory v hospodářské oblasti) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 4 bod 3 [směrnice 2015/2366] ve spojení s návětím a písmenem c) bodu 3 její přílohy I vykládán v tom smyslu, že služba přijetí a následného převodu peněžních prostředků, kterou nabízí subjekt jakožto zprostředkovatel, představuje platební službu – konkrétně provádění úhrad ve smyslu této směrnice – pokud tento subjekt v rámci smlouvy se zákazníkem a zhotovitelem přijme peněžní prostředky od zákazníka na svůj platební účet a tyto peněžní prostředky na základě souhlasu zákazníka převede z tohoto platebního účtu na zhotovitele?“

K předběžné otázce

29 Podstatou jediné otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 4 bod 3 směrnice 2015/2366 ve spojení s bodem 3 písm. c) její přílohy I vykládán v tom smyslu, že služba spočívající v přijetí a následném převodu peněžních prostředků, kterou poskytuje určitý subjekt jakožto zprostředkovatel, představuje „platební službu“ ve smyslu tohoto čl. 4 bodu 3 a konkrétně provádění „úhrad“, pokud tento subjekt přijme v rámci smlouvy uzavřené se zákazníkem a zhotovitelem peněžní prostředky od zákazníka na platební účet nadace, která je s ním propojena, a poté tyto peněžní prostředky převede se souhlasem zákazníka z tohoto platebního účtu zhotoviteli.

30 Úvodem je nutno podotknout, že ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že společnost Betaal Garant poskytuje v souvislosti s transakcemi týkajícími se výstavby nemovitostí služby spočívající v poskytování ručení a/nebo složení jistoty, které představují „náhradní zajištění“ ve smyslu článku 767 knihy 7 nizozemského občanského zákoníku. Podle těchto informací je každá z těchto služeb rozdělena do dvou samostatných dílčích transakcí:

– v první fázi dochází k převodu peněžních prostředků z platebního účtu zákazníka společnosti Betaal Garant na platební účet nadace Betaal Garant. Uhrazené částky jsou na posledně uvedeném účtu uchovány jako záruka do doby, než dotyčný zákazník ověří a oznámí společnosti Betaal Garant, že smlouva o dílo byla dotyčným zhotovitelem splněna k jeho spokojenosti,

– ve druhé fázi v návaznosti na toto ověření a se souhlasem tohoto zákazníka zašle nadace Betaal Garant své bance platební příkaz, aby převedla požadovanou částku z jejího platebního účtu na platební účet tohoto zhotovitele.

31 Po tomto upřesnění je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je třeba při výkladu ustanovení unijního práva vzít v úvahu jeho znění, kontext, do kterého zapadá, a cíle právní úpravy, jejíž je součástí (rozsudky ze dne 17. listopadu 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, jakož i ze dne 1. srpna 2025, Alace a Canpelli, C-758/24 a C-759/24, EU:C:2025:591, bod 91).

32 Pokud jde v první řadě o znění dotyčných ustanovení, je nutno uvést, že čl. 4 bod 3 směrnice 2015/2366, který definuje pojem „platební služba“, odkazuje na činnosti uvedené v seznamu v příloze I této směrnice a upřesňuje, že jedna nebo více těchto činností musí být „podnikatelské“.

33 Mezi činnostmi vyjmenovanými v tomto seznamu se v bodě 3 písm. c) této přílohy I nachází mimo jiné „provádění platebních transakcí, včetně převodu peněžních prostředků, na platebním účtu vedeném u poskytovatele platebních služeb uživatele nebo u jiného poskytovatele platebních služeb“ pokud tato transakce spočívá v „provádění úhrad“.

34 Podle bodu 5 článku 4 směrnice 2015/2366 se „platební transakcí“ rozumí „úkon uložení, převodu nebo výběru peněžních prostředků, ať už z podnětu plátce nebo jeho jménem, nebo z podnětu příjemce, bez ohledu na jakékoli související povinnosti mezi plátcem a příjemcem“.

35 Je třeba také připomenout, že zaprvé čl. 4 bod 24 směrnice 2015/2366 definuje pojem „úhrada“ jako „platební služb[u] za účelem připsání částky na platební účet příjemce prostřednictvím platební transakce nebo řady platebních transakcí z platebního účtu plátce provedených na základě pokynů plátce poskytovatelem platebních služeb, u něhož má plátce veden platební účet“, a zadruhé podle čl. 4 bodu 8 této směrnice se „plátcem“ rozumí „fyzická nebo právnická osoba, která je majitelem platebního účtu a umožní platební příkaz z tohoto platebního účtu, nebo v případě neexistence platebního účtu plátce fyzická nebo právnická osoba, která zadá platební příkaz“.

36 Z toho vyplývá, že provedení úhrady vyžaduje nejen to, že plátce musí zadat platební příkaz svému poskytovateli platebních služeb, ale také, že tento poskytovatel musí vést platební účet plátce.

37 Z doslovného výkladu dotyčných ustanovení proto vyplývá, že charakteristickými prvky nezbytnými k určení toho, že platební transakce spočívá v „provádění úhrad“ ve smyslu bodu 3 písm. c) přílohy I směrnice 2015/2366, a tedy v „platební službě“ ve smyslu dotyčných ustanovení, je existence platebního účtu plátce a jeho vedení poskytovatelem platebních služeb.

38 Ačkoli služby spočívající v projednávané věci v poskytování ručení a/nebo složení jistoty nabízených společností Betaal Garant zahrnují mimo jiné převody peněžních prostředků v rámci obou dílčích transakcí popsaných v bodě 30 tohoto rozsudku, z údajů uvedených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že tyto převody provádí banka zákazníka a banka nadace Betaal Garant, a nikoli samotná společnost Betaal Garant. Podle těchto údajů jsou „poskytovateli platebních služeb“ ve smyslu čl. 4 bodu 11 směrnice 2015/2366 tyto banky.

39 Ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a písemných vyjádření předložených Soudnímu dvoru navíc vyplývá, že ani společnost Betaal Garant, ani nadace Betaal Garant nevedou platební účty pro své zákazníky, takže převody částek, které mají být uhrazeny na základě smluv mezi společností Betaal Garant, zákazníky a zhotoviteli, se uskutečňují z účtů vedených poskytovateli platebních služeb těchto zákazníků a poskytovateli platebních služeb nadace Betaal Garant.

40 Z toho plyne, že v rámci obou dílčích transakcí popsaných v bodě 30 tohoto rozsudku provádí platební transakce a úhrady poskytovatel platebních služeb zákazníka a poskytovatel platebních služeb nadace Betaal Garant, aniž je v tomto ohledu relevantní základní smluvní vztah mezi zákazníkem, společností Betaal Garant a zhotovitelem.

41 Převody peněžních prostředků uskutečňované poskytovateli platebních služeb zákazníka a nadace Betaal Garant lze sice kvalifikovat jako „platební služby“ a zejména jako provádění úhrad, je však nutno připomenout, že služba spočívající v poskytování ručení a/nebo složení jistoty poskytovaná společností Betaal Garant představuje v projednávané věci podle článku 767 knihy 7 nizozemského občanského zákoníku určitý druh osobního zajištění, a konkrétně „náhradní zajištění“, jako alternativu k notářské úschově. Vzhledem k tomu, že taková služba není definována ani upravena směrnicí 2015/2366, nespadá do její působnosti.

42 Pokud jde ve druhé řadě o kontext, do něhož zapadají dotyčná ustanovení, je třeba připomenout, že čl. 1 odst. 1 směrnice 2015/2366 stanoví šest kategorií poskytovatelů platebních služeb. Mezi tyto kategorie patří mimo jiné úvěrové instituce, instituce elektronických peněz, platební instituce a poštovní žirové instituce. Jak přitom vyplývá zejména z čl. 4 bodu 24 této směrnice, jakož i z bodu 3 její přílohy I, uvedená směrnice se použije na platební služby a úhrady, které jsou poskytovány pouze subjekty spadajícími do uvedených kategorií poskytovatelů platebních služeb.

43 Tento výklad je potvrzen bodem 24 odůvodnění této směrnice, podle kterého by se právní rámec zavedený touto směrnicí měl vztahovat pouze na poskytovatele platebních služeb poskytující platební služby jakožto pravidelnou činnost při výkonu povolání nebo podnikatelské činnosti.

44 Tento požadavek vyplývá z normativního kontextu směrnice 2015/2366. Kvalifikace určité transakce jako „platební služby“ má totiž významné právní dopady na osobu, která takovou službu nabízí jakožto pravidelnou činnost při výkonu povolání nebo podnikatelské činnosti.

45 Je nutno uvést, že jak ustanovení týkající se povolování platebních institucí a obezřetnostního dohledu nad nimi, tak ustanovení upravující občanskoprávní odpovědnost poskytovatele platebních služeb představují soubor pravidel vyznačujících se vysokými požadavky, jak uvedl generální advokát v bodech 61 až 65 svého stanoviska. Použití takto přísného právního režimu je odůvodněno z hlediska jeho striktnosti přímou účastí poskytovatele platebních služeb na převodech peněžních prostředků.

46 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 65 svého stanoviska, požadavky na povolování platebních institucí, obezřetnostního dohledu a občanskoprávní odpovědnosti stanovené směrnicí 2015/2366 nejsou odůvodněné zvláště tehdy, jsou-li převody peněžních prostředků prováděny pouze za účelem poskytnutí jiné služby nabízené jako hlavní činnost, jako je tomu v projednávané věci, a sice služby spočívající v poskytování náhradního zajištění, což je činnost, na niž se ustanovení této směrnice nevztahují.

47 V projednávané věci vyplývá ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a z vyjádření předložených Soudnímu dvoru, že společnost Betaal Garant nespadá do žádné z kategorií „poskytovatelů platebních služeb“ uvedených v bodě 42 tohoto rozsudku a tato samotná společnost neprovádí za účelem poskytování služby náhradního zajištění dotčené ve věci v původním řízení převody peněžních prostředků.

48 Pokud jde ve třetí a poslední řadě o cíle sledované směrnicí 2015/2366, je nutno uvést, že zejména z bodu 6 jejího odůvodnění vyplývá, že jejím účelem je nejen poskytnout spotřebitelům vysokou úroveň ochrany při využívání platebních služeb v celé Unii (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, bod 102), ale také zajistit větší srozumitelnost a jednotné uplatňování právního rámce v celé Unii.

49 V této souvislosti je třeba připomenout, že Soudní dvůr již v souvislosti se směrnicí 2007/64, která předcházela směrnici 2015/2366, rozhodl, že unijní normotvůrce usiloval o vytvoření jednotného trhu platebních služeb tím, že nahradil 27 stávajících vnitrostátních systémů, jejichž koexistence byla zdrojem nejasností a trpěla nedostatkem právní jistoty, harmonizovaným právním rámcem, který definuje práva a povinnosti uživatelů a poskytovatelů platebních služeb (rozsudek ze dne 2. září 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, bod 44).

50 Okolnost, že cíl spočívající v zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů je základním účelem režimu zavedeného směrnicí 2015/2366, nemůže sama o sobě změnit působnost ustanovení této směrnice, ani nad rámec znění definic relevantních pojmů, které tato ustanovení obsahují, rozšířit jejich dosah. Takový výklad by byl navíc v rozporu s cílem zajistit právní srozumitelnost v oblasti platebních služeb.

51 Jak bylo připomenuto v bodech 13 a 41 tohoto rozsudku, služba spočívající v poskytování ručení a/nebo složení jistoty nabízená v projednávané věci společností Betaal Garant představuje podle článku 767 knihy 7 nizozemského občanského zákoníku alternativu k notářské úschově jistoty. Je však nutno konstatovat, že z ustanovení směrnice 2015/2366 ani z její obecné systematiky nevyplývá, že by jejím účelem bylo podřídit poskytování takových notářských služeb zvláštnímu režimu platebních služeb a podmínce povolení, kterou stanoví.

52 Z doslovného, kontextuálního a teleologického výkladu dotyčných ustanovení tedy vyplývá, že směrnice 2015/2366 vylučuje ze své působnosti poskytovatele služeb v oblasti zajištění, kteří využívají pouze doplňkově platební služby nabízené jinými poskytovateli, již tyto služby poskytují jako hlavní pravidelnou činnost při výkonu povolání nebo podnikání.

53 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na předběžnou otázku odpovědět tak, že čl. 4 bod 3 směrnice 2015/2366 ve spojení s bodem 3 písm. c) její přílohy I musí být vykládán v tom smyslu, že služba spočívající v přijetí a následném převodu peněžních prostředků, kterou poskytuje určitý subjekt jakožto zprostředkovatel, nepředstavuje „platební službu“ ve smyslu tohoto čl. 4 bodu 3, a konkrétně provádění „úhrad“, pokud tento subjekt přijme v rámci smlouvy uzavřené se zákazníkem a zhotovitelem peněžní prostředky od zákazníka na platební účet nadace, která je s ním propojena, a poté tyto peněžní prostředky převede se souhlasem zákazníka z tohoto platebního účtu zhotoviteli.

K nákladům řízení

54 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Článek 4 bod 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, o změně směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a o zrušení směrnice 2007/64/ES ve spojení s bodem 3 písm. c) její přílohy I

musí být vykládán v tom smyslu, že

služba spočívající v přijetí a následném převodu peněžních prostředků, kterou poskytuje určitý subjekt jakožto zprostředkovatel, nepředstavuje „platební službu“ ve smyslu tohoto čl. 4 bodu 3 a konkrétně provádění „úhrad“, pokud tento subjekt přijme v rámci smlouvy uzavřené se zákazníkem a zhotovitelem peněžní prostředky od zákazníka na platební účet nadace, která je s ním propojena, a poté tyto peněžní prostředky převede se souhlasem zákazníka z tohoto platebního účtu zhotoviteli.

Podpisy